

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО

“22” 08 2025 р.

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРАЇН І РЕГІОНІВ
СВІТУ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	24 Сфера обслуговування
Спеціальність:	242 Туризм і рекреація
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	«Туризм і рекреація»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

Івано-Франківськ
2025

РОЗРОБНИК:
ст.викл. кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи

Людмила ЖИРАК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

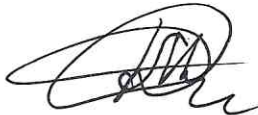
на засіданні кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи
протокол №1 від 26 серпня 2025 р.
в. о. завідувача кафедри

Христина ТЕРЛЕЦЬКА

УЗГОДЖЕНО:

в. о. гаранта ОПП

Микола ДЕПУТАТ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

е-mail	liudmyla.zhyrak@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua
Сторінка курсу в СДО	Рекреаційно-туристичний потенціал країн і регіонів світу

ВСТУП

Мета і завдання навчальної дисципліни «Рекреаційно-туристичний потенціал країн і регіонів світу» – формування у студентів знань рекреаційно-туристичного потенціалу країн світу та особливостей його використання в туристичній діяльності, специфіку туристичного ринку окремих територій, вивчення географії туристичного попиту та подальше використання цих знань в практичній діяльності.

Завдання дисципліни:

- аналіз найпопулярніших туристичних напрямків;
- вивчення рекреаційно-туристичних ресурсів країн;
- аналіз використання рекреаційно-туристичних ресурсів окремих країн і територій в туристичній діяльності.

Студенти повинні **знати**:

- класифікацію рекреаційно-туристичних ресурсів;
- туристичний потенціал країн найпопулярніших туристичних напрямків;
- географію туристичного попиту;
- основні види туризму та ресурси території, які забезпечують їх розвиток;
- рекреаційно-туристичний потенціал країн масового туризму;
- рекреаційно-туристичний потенціал країн екскурсійно-пізнавального туризму;
- проблеми та перспективи розвитку світового туризму.

Студенти повинні **вміти**:

- давати визначення основним поняттям курсу;
- аналізувати туристично-рекреаційний потенціал країн та регіонів;
- оцінювати використання туристично-рекреаційних ресурсів в туристичному освоєнні території;
- визначати використання туристичних ресурсів при аналізі туристичних програм, турів, маршрутів провідних туристичних операторів;
- самостійно аналізувати джерела туристичної інформації.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП “Туризм та рекреація” (2023/2024)).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
К 17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій	ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2		
Семестр	4		
Кількість кредитів ЄКТС	5		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	16	8
	семінари	14	8
Самостійна робота		120	134
Форма підсумкового контролю	Екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Географія туризму	Технологія туристичної діяльності
Туристичне краєзнавство	Організація екскурсійної діяльності

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль

Тема 1. Рекреаційно-туристичний потенціал країн найпопулярніших курортних напрямків (8 год.)

1.Рекреаційно-туристичний потенціал Туреччини (2 год.)

Основні туристичні регіони Туреччини:

- Середземноморське (Анталійське) узбережжя Туреччини: Кемер, Анталія, Аланія, Сіде, Белек;
- Егейське узбережжя Туреччини: Бодрум, Мармарис, Фетхіє, Даламан, Ізмір.

Питання для самостійного вивчення: доповідь на тему: «Пропозиція курортного відпочинку в Туреччині на ринку туристичних послуг» (10,11,15).

2.Рекреаційно-туристичний потенціал Єгипту як масового туристичного напрямку (2 год.)

Основні туристичні регіони Червоного моря:

- курорти Сінайського півострова: Шарм-ель-Шейх (бухти та їх специфіка), Марсала Алам, Дахаб, Таба;
- курорти материкової частини Єгипту: Хургада, Сомат Бей, Макаді бей, Сафага, Марса Алам.

Питання для самостійного вивчення: доповідь на тему: «Пропозиція курортного відпочинку в Єгипті на ринку туристичних послуг» (10,11,16).

3.Рекреаційно-туристичний потенціал Болгарії як масового туристичного напрямку (2 год.)

Основні туристичні регіони узбережжя Чорного моря:

- курорти Обзор, Несебр, Созополь, Святий Константин і Єлена, Золоті піски, Варна, Дюни, Русалка, Сонячний берег.

Питання для самостійного вивчення: доповідь на тему: «Пропозиція курортного відпочинку в Болгарії на ринку туристичних послуг» (10,11,17).

4. Рекреаційно-туристичний потенціал Греції (2 год).

Основні туристичні регіони:

- туристичний потенціал острівної частини Греції: Крит, Родос, Корфу, Кос, Санторіні, Тасос;
- туристичний потенціал п-ва Халкідікі (Ситонія, Касандра, Афон).

Туристичний потенціал курортів Кіпру: Айя Напа, Ларнака, Лімассол, Пафос, Протарас, Троδος).

Питання для самостійного вивчення: доповідь на тему: «Пропозиція курортного відпочинку в Греції на ринку туристичних послуг» (10,11,19).

Тема 3. Рекреаційно-туристичний потенціал країн культурно-пізнавального туризму в Європі (найпопулярніші туристичні напрямки) (8 год).

1. Рекреаційно-туристичний потенціал окремих країн Західної Європи (4 год):

- рекреаційно-туристичний потенціал Франції;
- рекреаційно-туристичний потенціал країн Бенілюкс (Бельгія, Нідерланди, Люксембург).

Питання для самостійного вивчення: доповідь на тему: «Рекреаційно-туристичний потенціал країн Північної Європи» (10, 11, 21).

3. Рекреаційно-туристичний потенціал окремих країн Південної Європи (2 год).

- рекреаційно-туристичний потенціал Італії;
- історико-культурні пам'ятки найпопулярніших туристичних міст Італії;
- рекреаційно-туристичний потенціал курортів Італії.

Питання для самостійного вивчення: доповідь на тему: «Рекреаційно-туристичний потенціал Хорватії» (10,11,21).

4. Рекреаційно-туристичний потенціал країн Східної Європи (2 год).

- рекреаційно-туристичний потенціал Польщі;
- історико-культурні об'єкти Польщі;
- курорти Польщі;
- Екскурсійні програми, сувенірна продукція, особливості організації турів.

Питання для самостійного вивчення: доповідь на тему: «Рекреаційно-туристичний потенціал Чехії» (10,11,21).

Зміст семінарських занять

Змістовий модуль

Тема 2. Рекреаційно-туристичний потенціал країн найпопулярніших курортних напрямків (10 год.)

Заняття 1. Туристична привабливість Туреччини (2 год.)

1. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту Туреччини.
2. Подієві туристичні ресурси Туреччини, сувенірна продукція.

3. Національна кухня Туреччини як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 2. *Туристична привабливість Єгипту (2 год.)*

1. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту Єгипту.
2. Подієві туристичні ресурси Єгипту, сувенірна продукція.
3. Національна кухня Єгипту як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 3. *Туристична привабливість Болгарії (2 год.)*

1. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту Болгарії.
2. Подієві туристичні ресурси Болгарії, сувенірна продукція.
3. Національна кухня Болгарії як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 4. *Туристична привабливість Греції (2 год.)*

1. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту Греції.
2. Подієві туристичні ресурси Греції, сувенірна продукція, місцеві звичаї і традиції.
3. Національна кухня Греції як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 6. *Туристична привабливість Чорногорії (2 год.)*

1. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту Чорногорії.
2. Подієві туристичні ресурси Чорногорії, сувенірна продукція, місцеві звичаї і традиції.
3. Національна кухня Чорногорії як елемент туристичного іміджу країни.

Тема 3. Рекреаційно-туристичний потенціал країн культурно-пізнавального туризму в Європі (найпопулярніші туристичні напрямки) (4 год.)

Заняття 8. *Доповідь-презентація на тему «Туристична привабливість однієї з країн Північної Європи (за вибором студента)» (2 год.)*

1. Рекреаційно-туристичний потенціал обраної країни.
2. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту країни
2. Подієві туристичні ресурси, сувенірна продукція, місцеві звичаї і традиції.
3. Національна кухня як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 10. *Доповідь-презентація на тему «Туристична привабливість однієї з країн Східної Європи (за вибором студента)» (2 год.)*

1. Рекреаційно-туристичний потенціал обраної країни.
2. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту країни
2. Подієві туристичні ресурси, сувенірна продукція, місцеві звичаї і традиції.
3. Національна кухня як елемент туристичного іміджу країни.

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Рекреаційно-туристичний потенціал країн і регіонів світу»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	120	150
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	30
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	20
Підготовка звітів з практичних робіт	20	20
Підготовка до поточного контролю	20	40
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	40	40

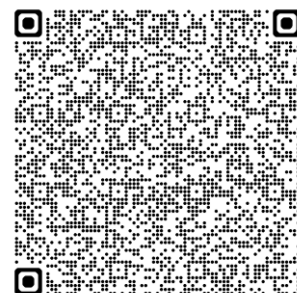
ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:¹

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).² “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилення текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю

використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).³

Під час вивчення навчальної дисципліни «Туристичні ресурси України» студентам надається можливість перерахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

№ п/п	Перелік сертифікованих (безкоштовних) онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перераховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента/студентки)

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі 24 «Сфера обслуговування».

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи);	Усний контроль, програмовий контроль.
ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал	інтерактивні методи (бесіда, бесіда-діалог, дискусія, мозковий	

території.	штурм, робота в команді (групах))	
------------	--------------------------------------	--

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
-----------------------	--

«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ⁴ Основна література

1. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навч. посібн. К.: Знання, 2018. 343 с.
2. Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. посібн. Львів: ННВК «АТБ». 2022. 200 с.
3. Некос С.В. Курс лекцій та методичні рекомендації з курсу «Географія туризму». Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2016. 43 с.
4. Скрипник Н. Я., Сердюк А. М. Рекреаційна географія: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури». 2013. 296 с.
5. Скрипник Н.Я. Рекреаційна географія. Київ: Центр учбової літератури. 2019. 296 с.
6. Смалъ І. В., Жирак Л. М., Мальована О. Г. Географія туризму регіонів і країн світу: навч. посіб. Івано-Франківськ: Місто НВ. 2019. 340 с.
7. Яроменко О. В. Географія світового господарства: навч. посібн. Рівне, 2010. 131 с.

Додаткова література

14. Атлас світу. Київ: Українська картографічна група, 2023.
15. Times Reference Atlas of the World (англ.). New York City: Times books, 2017. 272 p.

Електронні інформаційні ресурси

8. Мандри клуб: Подорожі світом – туристичний портал. URL: <https://mandry.club/krainy/> (дата звернення: 25.08.2025).
9. Сайт туристичного оператора Join up. URL: <https://joinup.ua/uk/strany/turtsiya/> (дата звернення: 25.08.2025).
10. Сайт туристичного оператора Coral Travel. URL: <https://www.coraltravel.ua/> (дата звернення: 25.08.2025).
11. Сайт туристичного оператора Акорд-тур. Автобусні тури в Європу. URL: https://www.accordtour.com/vsi_avtobusni_tury (дата звернення: 25.08.2025).
12. Світ мандрів: Український туристичний портал. URL: <https://travelworld.org.ua/> (дата звернення: 25.08.2025).